

Ankenævnet for Forsikring

Den 5. marts 2025 blev i sag nr. 102050:

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX
XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX
XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

mod

Gjensidige Forsikring
A.C. Meyers Vænge 9
2450 København SV

afsagt

k e n d e l s e :

Forsikringstageren har retshjælpsforsikring. I klageskema af 30/7 2024 har klageren bl.a. anført:

"Vi har haft et langstrakt forløb med en nabostrid, hvor forsikringen til trods for Landsrettens kendelse ikke har villet ændre deres opfattelse af hvorvidt vores retssager vedr. 2 forskellige områder.

Det samlede forløb er beskrevet nøje i dokumentet: 'Klage over afslag om retshjælpsdækning'.

Hvad vil du konkret opnå hos selskabet?

At de behandler vores klage og afgiver en melding om hvorvidt de:

Primært:

At de med udgangspunkt i Landsrettens kendelse acceptere at de 2 retssager ikke er samme sag.

Sekundært:

At de ellers dækker vores omkostninger jf. gældende rammer for retshjælp, pr. domsafsigelsesdatoen.

Tertiært:

At de ikke ændre deres tidligere afslag"

Selskabet har den 28/10 2024 til nævnet bl.a. redegjort for sagsforløbet og afgørelsen således:

"Vi skal her vende tilbage til vores forsikringstagers klager over afslag på yderligere retshjælpsdækning til tvist om skel/adgang til bramme mellem/ved dobbelthus.

Klager har tegnet husforsikring med gældende forsikringsbetingelser nr. 2131008 (bilag A). Betingelsernes punkt 41 regulerer retshjælpsdækningen, hvor der dels henvises til de særskilte forsikringsbetingelser for retshjælpsdækningen (bilag B), dels punkt 41.4 som angiver at dækningssummen maksimalt udgør 100.000 kr. og selvrisikobeløbet 4.000 kr.

Ankenævnet *for* Forsikring

2.

102050

Sagens fakta

Den 25. maj 2015 modtog vi anmodning om retshjælpsdækning til skelsag som følge af uenighed om ejendomsgrænsen mellem klager og klagers 'dobbelthus-nabo'. Klagers nabo var af den opfattelse, at et mindre jordstykke langes klages ejendom tilhørte deres ejendom, så de kunne udføre vedligeholdelse af deres bygning samt afløbsinstallation. Naboen var dog i tvivl om hvorvidt jordstykket var 1 eller 2 meter bredt. Klager var den opfattelse, at jordstykket i det hele henhørte under klagers del af ejendommen. Det var derfor nødvendigt at gennemføre skelsag. Der var allerede på dette tidspunkt meddelt retshjælpsdækning til skelsag mellem parterne for skel mod vej/gårdspladsen.

Vi vurderede, at skelsagen om baghaven var en ny selvstændig sag, og der blev derfor meddelt særskilt forhåndstilsagn om retshjælpsdækning til sagen om skel/jordstykket i baghaven. Skadesagen blev på dette tidspunkt behandlet ved en ekstern samarbejdende advokat, hvorfor vi ikke har kopi af det meddelt forhåndstilsagn. Vi vedlægger klagers daværende advokats anmodning om retshjælpsdækning (bilag C).

Skelsagen blev videreført ved domstolen og den 30. september 2020 blev der afsagt dom (bilag D). Skadeafdelingen fastsætter og afregner salær overfor klageres advokaten den 19. november 2020 (bilag E).

Den 14. december 2021 modtager vi anmodning om retshjælpsdækning, idet klager på ny er stævnet pr. 10. august 2021. Naboen gør gældende, at naboen har en hævdvunden færdselsret på det omstridte område, subsidiært at opsat hegn overskrider nabotålegrænsen. Klager påstår frifindelse, subsidiært afvisning.

Den 12. januar 2022 meddeler vi dækning til den fortsatte sag. Samtidig blev det understreget, at vi betragtede anmodningen som en fortsættelse af den tidligere sag, idet sagen udspringer af samme tvist, og at der derfor gælder en samlet dækningssum for begge sager (bilag F).

Retten udskiller afvisningspåstanden til særskilt afgørelse. Den 12. april 2022 afsiger Retten kendelse, hvor den nedlagte påstand mod klager afvises. Klager fastholder selvstændig påstand om betaling, hvorom der afsiges dom den 24. marts 2023. Rettens kendelse og dom er fremlagt af klager.

Klagers nabo kære kendelsen af 12. april 2022 til Landsretten, som i kendelse af 14. juni 2023 angiver, at hegnssynet ikke kan afgøre om der er vundet hævd på retten til at færdes på et areal, der ligger bag ved hegnet og om hegnet som følge heraf helt eller delvist skal nedtages, hertil hvorvidt hegnet strider mod en hævdvunden færdselsret eller om hegnet overskred den naboretlige tålegrænse. Landsretten hjemviser sagen for realitetsbehandling. Derudover ophæves omkostningsafgørelsen af 24. marts 2023.

Retten afsiger dom den 9. februar 2024 i den hjemviste sag, hvor klager frifindes.

I relation til det fortsatte retshjælpstilsagn deler klager eller klagers advokat ikke vores betragtning om at skelforretning med efterfølgende retssag med domsafsigelse den 30. september 2020 er samme forsikringsbegivenhed som stævning af 10. august 2021 med efterfølgende retssag, hvorfor der alene kan meddeles dækningstilsagn til en forsikringsbegivenhed.

Klagers advokat gør gældende, at hvis retssagen fra 2016 og 2021 var én og samme tvist, burde retssagen fra 2016 uomtvisteligt have haft materiel retskraft, hvorfor retten skulle have afvist stævningen af 2021 fra klagers nabo, da den omhandlede samme tvist og dermed samme juridiske problemstillinger. Advokaten anfører, at Retten i sin kendelse af 12. april 2022 tog stilling til spørgsmålet, og at der herefter ikke er nogen tvivl om, at retssagen af 2021 ikke angår de samme juridiske problemstillinger som i retssagen af 2016, eller udspringer af samme tvist. Advokatens betragtninger ændrer ikke vores tilgang til sagen.

Klager indbringer herefter vores afgørelse for Ankenævnet for Forsikring.

Vurdering af sagen

Det er vores opfattelse, at det spørgsmål, som skelsagen og de efterfølgende retssager angår samme faktiske og retslige forhold i retshjælpsforsikringens forstand, nemlig parternes adgang og råderet til et nærmere defineret jordstykke i klagers baghave. Af den grund har sagerne imellem en sådan sammenhæng, at de skal betragtes som én forsikringsbegivenhed i retshjælpsforsikringens forstand.

Af retshjælpsbetingelserne punkt 8.3 fremgår det:

'Selskabets erstatningspligt er for én forsikringsbegivenhed begrænset til det maksimumbeløb, som er fastsat i den individuelle police eller i forsikringsvilkårene.'

En tvist, hvor flere, der er sikret ved samme police, står på samme side, betragtes som én forsikringsbegivenhed. Det samme gælder en tvist mellem sikrede og flere modparter, hvis påstande støttes på væsentligt samme faktiske kendsgerninger.'

I gældende ankenævnspraksis betragtes det som én forsikringsbegivenhed, når sikrede og modparten fører proces i flere omgange om en sag, der i det væsentlige udspringer af samme forhold.

Ved vurderingen lægger ankenævnet bl.a. vægt på om kravene omhandler væsentligt samme faktiske kendsgerninger (genstand/forhold), hviler på det samme retlige grundlag og om sagerne udspiller sig mellem de samme parter.

Skelsagen udspringer af klagers nabos opfattelse, at det omtvistede lille jordstykke oprindeligt hører til klagers nabos ejendom sekundært, at der tilkom klagers nabo en eksklusiv brugsret til arealet på klagers ejendom, herunder at nabo frit kan færdes på arealet for at tilse og vedligeholde spildevandsinstallation.

Som det fremgår af dommen af 30. september 2020 (bilag D), udspringer retssagen konkret og faktisk af skelsagen, nemlig den eksklusive brugsret til det omtvistede areal samt omkostningsfordelingen ved skelsagen.

Sagens fortsatte med Rettens kendelsen af 12 april 2022 og dom af 24. marts 2023 med Landsrettens kendelse pr. 14. juni 2023 om hjemvisning til realitetsbehandling angår samme jordstykke og parternes adgang eller krav på det pågældende jordstykke, som afgøres med Byrettens dom af 9. februar 2024 hvor klager frifindes, altså at klagers nabo ikke har en hævdvunden færdselsret på jordstykket, ligesom der ikke er sket overskridelse af naboretslige tålegrænse ved det opsatte hegn.

Det er vores vurdering, at sagerne omhandler samme faktiske kendsgerninger, nemlig parternes uenighed om det omtvistede areal. Det retlige grundlag i sagerne vedrører de to parter adkomst, adgang, brugsret og benyttelse af det omtvistede areal, altså at sagerne åbenbart udspringer af hinanden og dermed har et nært slægtskab, som i retshjælpsforsikrings forstand medfører, at der reelt er tale om påstande, der støttes på væsentligt samme faktiske kendsgerninger, jf. forsikringsbetingelserne.

Vi bemærker, at kendelsen pr. 12. april 2022 (som blev kæret til Landsretten) med efterfølgende dom af 24. marts 2023 samt 'hjemvisningsdom af 9. februar 2024' er en og samme sag, som blot videreføres.

Klager henviser til 'Klage over afslag om retshjælpsdækning' (advokatklage af 8. december 2023), hvor klagers advokat gør gældende, at hvis der var talt om en og samme tvist burde retssagen fra 2016 med dom 30. september 2020 (bilag D) have retskraft. Vi bemærker hertil, at Retten i alt-overvejende grad er bundet af parternes anbringender, hvorfor klagers advokats synspunkt ikke giver mening i forhold til retshjælpsforsikringens punkt 8.3.

Derudover henviser advokaten til at Byrettens kendelse af 12. april 2022, side 16, hvor det anføres, at:

'Efter de forliggende oplysninger finder retten ikke fuldt tilstrækkeligt grundlag for at anse nærværende sag for at angå de samme juridiske spørgsmål som blev afgjort ved Rette i [By] upåankede dom af 30. september 2020. Sagsøgernes påstande afvises derfor ikke af denne grund'.

Det er herefter advokatens opfattelse, at Retten anerkender, at der var tale om materielt to forskellige sager.

Det er vores opfattelse, at det anførte skal ses i lyset af, at Retten er, bundet af parternes anbringender og Retten med reference til sagens 'juridiske spørgsmål' ikke referer til retshjælpsforsikringens betingelser i punkt 8.3, om regulering af samme tvist 'hvis påstande støttes på væsentligt samme faktiske kendsgerninger'. Det er ikke retshjælpsforsikringens betingelser for dækning, som er til pådømmelse under den konkrete retssag.

Samlet må vi fastholde, at skelsagen fra 2015 med den efterfølgende retssag fra 2016 med dom af 30. september 2020 og efterfølgende retssag anlagt i 2021 og som afslutter med dom af 9. februar 2024 har en sådan sammenhæng, at der er tale om én forsikringsbegivenhed. Vi må derfor fastholde, at sikrede alene har krav på én samlet dækningssum. Da der allerede er udbetalt op til dækningsmaksimum, kan der ikke udbetales yderligere på den pågældende police."

Klageren har i brev af 13/11 2024 til nævnet bl.a. anført:

"I anledning af Gjensidige Forsikrings indlæg i sagen af 28. oktober 2024 skal jeg anføre følgende:

1. GF ses ikke i deres indlæg at have givet særlige argumenter til støtte for deres vurdering af, at der ikke er tale om 2 forskellige sager, og
2. GF forholder sig slet ikke til spørgsmålet om – hvis det lægges til grund, at der er tale om én sag – om der så ikke skal ydes retshjælp efter den beløbsgrænse, der var gældende på tidspunktet for gennemførelsen af retssagen.

Ankenævnet for Forsikring

6.

102050

Ad 1: Landsretten lægger til grund for sin afgørelse af 12. april 2022, at der ikke findes fuldt tilstrækkeligt grundlag for at anse sagen for at angå de samme juridiske spørgsmål, som har været afgjort tidligere.

Skelforretningen og den følgende retssag drejede sig om ejendomsretten til jorden, hvorimod den seneste sag drejede sig om brugsretten til jorden. Det er klart, at der er tale om 2 forskellige juridiske problemstillinger, som da også er blevet afgjort ud fra forskellige lovgrundlag. Det forekommer på den baggrund svært at forstå, at GF kan nå frem til den konklusion, at der i retshjælpsforsikringens forstand er tale om en og samme sag uagtet at det retlige system har lagt til grund, at der er tale om 2 selvstændige sager.

Ad 2: GF har gennem årene løbende forhøjet beløbsgrænsen for, hvad der maksimalt kunne ydes i økonomisk støtte til retshjælpsager. Min advokat har i mail af 8. februar 2024 – umiddelbart for gennemførelsen af retssagen anmodet GF om en tilkendegivelse af, om selskabet ville yde retshjælp efter den forhøjede beløbsgrænse. Selskabets beløbsgrænse var da 225.000 kr., og da sagen blev rejst i 2021 var GF's maksbeløb på 203.000 kr. På trods af disse forhold meddeler GF den 12. januar 2022 i sit svar på anmodning om retshjælp, at der allerede er ydet op til maksbeløbet på 100.000 kr.

Sammenfattende ser det for os sådan ud: GF hævder, at der er tale om en samlet sag og fastslår samtidig, at den ikke påvirkes af, at selskabets maksbeløb for den type sager er hævet i flere omgange i den periode sagen har verseret."

Selskabet har i kommentar af 2/12 2024 til nævnet bl.a. anført:

"Vores oplysninger om dækningssummens udvikling stemmer ikke umiddelbart overens med klagers, hvorfor vi er nødt til at undersøge forholdet nærmere."

Klageren har i kommentar af 4/12 2024 til nævnet bl.a. anført:

"Jeg synes det er voldsomt at det igen kræver udsættelse for at fremskaffe informationen om udviklingen i summen for retshjælpsdækning, for efter hvad jeg kan se ved opslag i e-Boks og deres hjemmeside så har udviklingen været som angivet i 'Bilag - Ændringerne i retshjælpsdækning'.

Af klagerens vedlagte bilag fremgår bl.a.:

"Har efter gennemsyn af e-Boks dokumenter, kan jeg konstatere følgende udvikling i summen for retshjælpsdækning:

Årstal	Retshjælpsdækning
2018	191.000,-
2019	195.000,-
2020	199.000,-
2021	203.000,-
2023	225.000,-"

Selskabet har i brev af 5/12 2024 til nævnet bl.a. anført:

"Ad 1 Vi anfører ikke særlige argumenter til støtte for at der ikke er tale om 2 forskellige sager
Klager anfører, at Landsretten finder, at sagerne ikke angår de samme juridiske spørgsmål.

Vi skal hertil bemærke, at vi som retshjælpsforsikring skal vurdere anmodning om retshjælpsdækning i relation til gældende forsikringsbetingelser.

Af forsikringsbetingelsernes § 2 fremgår det, at retshjælpsforsikringen dækker 'tvister', hvorved forstås 'konkrete aktuelle konflikter, som med rimelighed kan danne grundlag for et civilretligt søgsmål'.

Det er således parternes tvist, som er udtryk for den konkrete og aktuelle konflikt mellem parterne, som er dækket og dermed udgør forsikringsbegivenheden under retshjælpsforsikringen.

Det forhold at Landsretten finder, at sagerne ikke angår de samme juridisk spørgsmål, er således ikke afgørende i forhold til retshjælpsforsikringens betingelser for dækning.

Som anført i høringssvar 1 (side 3, 2. afsnit), har vi i vores vurdering af tvisten lagt vægt på ankenævnspraksis. Vi fastholder, at sagens tvist, altså den konkrete *aktuelle konflikt* ikke alene omhandler væsentligt samme faktiske kendsgerninger (jordstykket i baghaven), men også konkret og faktisk angår samme faktiske kendsgerninger, som hviler på det samme retlige grundlag, svarende til det juridisk grundlag og sædvaner for naborette.

Vi må fastholde, at parternes tvist i det hele angår parternes rettigheder i forhold til jordstykket i baghaven. Der er derfor alene tale om en forsikringsbegivenhed i retshjælpsforsikringens forstand, jf. forsikringsbetingelsernes punkt 8.2 (og ikke punkt 8.3, som anført i høringssvar 1).

Ad 2 Dækningssummens beløbsgrænse ved flere sager

Traditionelt hæfter selskabets med gældende forsikringssummer på tidspunktet for forsikringsbegivenhedens indtrædelse sammenhold med forsikringsbetingelsernes § 2 og 8.

I overensstemmelse med gældende praksis for retshjælpsforsikringen fastsættes tidspunktet for forsikringsbegivenhedens indtræden til tidspunktet for søgsmålsgrunden opståen. For denne sag svarer dette til starttidspunktet for tvist/uenighed om jordstykket i baghaven, hvilket umiddelbart var i 2014.

Det er parternes uenighed om rettigheder til/omkring jordstykket, som er genstand for parterne uenighed og som er til prøvelse med forskellig juridisk argumentation igennem årene fra 2014 og frem.

Som anført af klager er det korrekt, at vi ved indførelse af ny vilkår for husforsikringen har forhøjet summen for retshjælpsdækningen. Forhøjelsen er ikke varslet, men 'blot' indføjet i nye vilkår.

Klager blev i 2017 varslet om præmieforhøjelse i hvilken forbindelse klager overgik fra de for denne sag gældende betingelser (vilkår nr. 2131008, bilag A) til nye forsikringsbetingelser, vilkår nr. 2131009 (bilag K, L og M).

Ankenævnet for Forsikring

8.

102050

Som det fremgår af vilkår nr. 2131008, punkt 41.4 (bilag A, side 15) udgør dækningssummen kr. 100.000 kr. og selvrisikobeløbet 4.000 kr. For vilkår nr. 2131009 udgør dækningssummen 195.000 kr. (2019) og selvrisikobeløbet kr. 4.100 kr. (2019 (bilag M, punkt 41.4, side 14g). Vi vedlægger screen dump af gældende vilkår for policen pr. 1. august 2013, pr. 31. august 2018 og 1. september 2018 (bilag N), som viser, at klager er dækket under vilkår 3121008 frem til 31. august 2018 og først overgår til nye vilkår med højere dækningssum pr. 1. september 2018.

Klager er således ikke berettiget til en højere dækningssum end den vi allerede har meddelt.

Skulle nævnet mod forventning lægget til grund, at der var tale om flere sager i retshjælpsforsikringens forstand, er det vores opfattelse, at søgsmålsgrunden fortsat må fastsættes til tidspunktet for parternes uenighed om jordstykket, som opstod i 2014."

Nævnet har fået forelagt bilag fra sagen, hvoraf nogle gengives nedenfor. Af brev af 8/12 2023 fra klagerens advokat til selskabet fremgår bl.a.:

"HÆNDELSESFORLØBET

Retssagen af 2016

Den 25. april 2016 anlagde min klients nabo sag mod min klient med påstand om, at min klient skulle anerkende, at skellet mod min nabo lå 1,5 meter fra husmuren til naboen.

Den 16. august 2017 adciterede min klient landinspektøren i retssagen fra 2016, med påstand om, at landinspektøren skulle tilpligtes at betale kr. 119.950,00 til min klient for mangelfuld skelforretning som udløste yderligere omkostninger.

Den 30. september 2020 afsagde retten dom om, at min klient frifandtes for anerkendelsespåstanden.

Retssagen af 2021

Den 10. august 2021 anlagde min klients nabo en sag mod min klient med påstand om, at min klient tilpligtes at anerkende, at 1,5 meter af det af min klient opsatte stålhegn skulle nedtages.

I svarskriftet nedlagde min klient principal påstand om, at sagen skulle afvises, idet naboen ikke indenfor fristen havde indbragt Hegnssynets afgørelse for domstolene. Herudover, og væsentligt for nærværende klage, nedlagde min klient selvstændig påstand om, at naboen skulle betale refusion af udgifter til hegnssynet til min klient.

Den 23. november 2021 tilkendegav retten, at min klients afvisningspåstand var egnet til særskilt afgørelse på skriftligt grundlag.

Den 12. april 2022 afsagde retten kendelse om, at min klients afvisningspåstand blev taget til følge, hvorfor sagen blev afvist.

Den 14. juni 2023 afsagde ... Landsret kendelse om, at naboens påstand om nedtagning af stålhegn blev hjemvist til realitetsbehandling i byretten, hvorfor byrettens kendelse af den 12. april 2022 blev underkendt.

Der er berammet hovedforhandling i sagen den 12. og 15. januar 2024.

Jeres begrundelse for afslag

Den 12. januar 2022 modtog min klient tilsagn fra jer om retshjælpsdækning til sagen mellem min klient og naboen, herunder at I betragtede nærværende anmodning som en fortsættelse af den tidligere retssag fra 2016, idet den udspringer af samme tvist, hvorfor der gjaldt en samlet dækningssum for begge sager.

I begrunder afslaget med, at der ikke er tale om en ny tvist, som medfører, at der afregnes en ny selvrisko og et nyt dækningsmaksimum, jf. forsikringspolicens pkt. 8.3. Det er jeres opfattelse, at I finder det som én og samme tvist, at retssagen fra 2016 angik konstatering af skel, hvor retssagen fra 2021 angik nedtagning af hegn samt min klients selvstændige påstand om refusion af udgifter.

Vores begrundelse for klage

Skulle man lægge jeres begrundelse for afslag om, at retssagen fra 2016 hhv. 2021 én og samme tvist, burde retssagen fra 2016 uomtvisteligt have haft materiel retskraft, hvorfor retten skulle have afvist stævningen af 2021 fra min klients nabo mod min klient, da den omhandlede den samme tvist og følgelig samme juridiske problemstillinger.

Netop dette tog retten da også stilling til i sin kendelse af 12. april 2022, side 16: *'Efter de foreliggende oplysninger finder retten ikke fuldt tilstrækkeligt grundlag for at anse nærværende sag for at angå de samme juridiske spørgsmål som blev afgjort ved Retten i ... upåankede dom af 30. september 2020. Sagsøgernes påstande afvises derfor ikke af denne grund.'*

Der er således ingen tvivl om, at retssagen af 2021, som jeg søger retshjælpsdækning til på vegne af min klient af, hverken angår de samme juridiske problemstillinger som i retssagen af 2016, eller udspringer af samme tvist, idet:

- (i) retssagen af 2016 angik hvorvidt naboerne havde en eksklusiv brugsret til et areal beliggende på naboejendommen tilhørende min klient, samt om fordelingen af udgiften til skelforretningen, mens retssagen af 2021 angår hævdvunden færdselsret, den naboretlige tålegrænse for hvorvidt det af min klient opstillede stålhegn skal nedtages, samt en selvstændig påstand om refusion af udgifter, og idet
- (ii) retten selv har anerkendt, at der er tale om materielt to forskellige sager, jf. Retten i ... kendelse af den 12. april 2022.

Såfremt I fortsat afviser retshjælpsdækning, bedes I understøtte hvorfor jeres opfattelse om, at begge sager udspringer af samme tvist, skal tillægges højere vægt end ... Landsrets kendelse om, at den nuværende retssag af 2021 ikke angår de samme juridiske spørgsmål som retssagen af 2016."

Af byrettens dom af 30/9 2020 fremgår bl.a.:

"Sagens baggrund og parternes påstande

Sagen er anlagt den 25. april 2016. Sagen drejer sig om, hvorvidt sagsøgerne, [modparterne], har en eksklusiv brugsret til et areal beliggende på naboejendommen tilhørende de sagsøgte, ... og [klageren]. Endvidere tvist om fordelingen af udgiften til skelforretningen.

Sagsøgerne, [modparterne], har fremsat følgende påstand:

De sagsøgte, ... og [klageren], tilpligtet som ejer af mart. nr. [1] til at anerkende, at de til enhver tid værende ejere af mart. Nr. [2] har eksklusiv brugsret til det omtvistede areal indtil 1,50 meter øst for det ved landinspektør ... protokol af 2. marts 2016 (bilag 4) fastlagte skel, herunder ret til frit at færdes på arealet og at tilse og vedligeholde den på arealet værende spildevands-installation.

De sagsøgte, ... og [klageren], har fremsat påstand om frifindelse og påstand om, at sagsøgerne til de sagsøgte skal betale 119.950 kr.

...

Rettenns begrundelse og resultat

Sagsøgerne, [modparterne], har før hovedforhandlingen hævet sagen for så vidt angår påstanden om placeringen af skellet mellem parternes ejendomme.

Retten lægger herefter til grund, at det omtvistede areal ligger på de sagsøgte ... og [klagerens] ejendom.

Sagsøgerne, [modparterne], har ikke ved forklaringerne i retten eller ved de fremlagte dokumenter bevist, at de har en eksklusiv brugsret til det omtvistede areal indtil 1,5 meter øst for det ved landinspektør ... fastlagte skel.

Sagsøgerne har under hovedforhandlingen oplyst, at påstanden ikke støttes på synspunkter om hævde. Selv om sagsøgerne måtte have støttet påstanden på dette synspunkt, bemærker retten, at det på baggrund af forklaringerne sammenholdt med sagens øvrige oplysninger må lægges til grund, at ejerne af ejendommen beliggende ... har rådet over arealet i den omtvistede periode. Allerede af den grund ville der ikke være grundlag for at tilkende sagsøgerne ejendomshævd over det omtvistede areal.

De sagsøgte ... og [klageren] frifindes derfor for den af sagsøgerne [modparterne] nedlagte anerkendelsespåstand.

Retten har herefter ikke fundet grundlag til at tage stilling til de sagsøgtes afvisningspåstande, som blev fremsat under hovedforhandlingen og med protest fra sagsøgerne.

De sagsøgte ... og [klageren] eller deres retshjælpsforsikring har afholdt udgift på 119.950 kr. til skelforretningen. Da der er anlagt retssag, træffer retten afgørelse om disse omkostninger, jf. udstykningsloven § 39, stk. 1, jf. § 36, stk. 2, nr. 2.

Uanset at de sagsøgte i skelforretningen fik medhold, finder retten, at omkostningerne ved skelforretningen skal deles med halvdelen til hver part, idet det var i begge parter interesse at få konstateret ejendomsgrænsens rette beliggenhed, og idet ejendomsgrænsens rette beliggenhed, således om sagen er oplyst har været uklar angiveligt som følge af tidligere landinspektørs fejl i forbindelse med udstykning fra de sagsøgtes ejendom.

Det er uden betydning, at de sagsøgte måtte have retshjælpsdækning.

For så vidt angår rimeligheden af udgiften til skelforretningen bemærker retten, at Honorarudvalget ved afgørelse af 6. juni 2019 har vurderet, at det fakturerede honorar ikke er urimeligt i forhold til det i den konkrete sag udførte arbejde. Der er ikke oplyst om sådanne omstændigheder om forløbet af skelforretningen, at der er grundlag for på den baggrund at nedsætte den del af honoraret, som sagsøgerne skal betale. Retten finder således ikke grundlag at nedsætte det beløb, som skal indgå i fordelingen mellem parterne.

Sagsomkostningerne er efter sagens værdi, forløb, herunder navnlig sagens samlede lange forløb og at sagsøgerne før hovedforhandlingen hævede sagen for så vidt angår påstanden om placeringen af skellet, og udfald fastsat til dækning af advokatudgift med 50.000 kr. og af retsafgift med 1.590 kr. ... og [klageren] er ikke momsregistreret.

THI KENDES FOR RET:

De sagsøgte, ... og [klageren], frifindes for anerkendelsespåstanden.

[Modparterne] skal til ... og [klageren] betale 59.975 kr.

[Modparterne] skal til ... og [klageren] betale sagsomkostninger med 51.950 kr.

Beløbene skal betales inden 14 dage.

Sagsomkostningerne forrentes efter rentelovens § 8 a."

Af byrettens kendelse af 12/4 2022 fremgår bl.a.:

"Sagens baggrund og parternes påstande

Retten har modtaget stævning i sagen den 10. august 2021.

[Modparterne] har under denne sag nedlagt følgende påstande:

Principal:

[Klageren] tilpligtes at anerkende, at de til enhver tid værende ejere af ..., aktuelt [modparterne] har en hævdvunden færdselsret i skel på en 1,5 meter bred bræmme på matrikel nr. [1], langs målepunkterne ... ved den nordøstlige facade på ejendom med matrikel nr. [2], jf. landinspektørens måleblad fra januar 2016, med pligt for sagsøgte til inden en af retten fastsat frist at nedtage mindst 1,5 meter af det af [klageren] opsatte stålhegn, således at [modparterne] til enhver tid kan udøve denne færdselsret, som [klageren] herefter ikke er berettiget til at hindre.

Subsidiært:

[Klageren] tilpligtes at anerkende, at mindst 1,5 meter af det af [klageren] opsatte stålhegn overskrider den naboretlige tålegrænse med pligt for [klageren] til inden en af retten fastsat frist at nedtage mindst 1,5 meter af hegnet.

[Klageren] har påstået sagen afvist for så vidt angår de af [modparterne] nedlagte påstande, subsidiært frifindelse.

[Klageren] har nedlagt en selvstændig påstand om, at [modparterne] tilpligtes at betale [klageren] 7.033 kr.

[Modparterne] har påstået de af dem nedlagte påstande fremmet til realitetsbehandling, og over for [klagerens] selvstændige påstand, påstået frifindelse mod betaling af 4.033,00 kr.

Spørgsmålet om, hvorvidt de af [modparterne] nedlagte påstande skal afvises er med parternes tiltræden udskilt til særskilt afgørelse på skriftligt grundlag, jf. retsplejelovens § 253, stk. 1, og § 366, stk. 1.

Parterne har udvekslet processkrifter vedrørende afvisningsspørgsmålet.

Oplysningerne i sagen

Af sagsøgernes stævning fremgår blandt andet følgende:

' ...

SAGSFREMSTILLING:

Sagsøger købte ejendommen ... med overtagelse den ...

Sagsøgte købte ejendommen ...

I primo 2016 blev indledt skelforretning grundet parternes tvist om uenig om skellets beliggenhed mellem parternes ejendomme. Skelforretning blev afsluttet i marts 2016. Protokol fra skelforretningen vedlægges som bilag 3. Matrikelkort vedlægges som bilag 4.

Billeder af det omtvistede areal, den 1,5 meter brede bræmme, fra 2016 vedlægges som bilag 5.

Af landinspektørens protokol side 4 afsnit 8 fremgår følgende:

'Ser man på forholdene på stedet, fremtræder den pågældende bræmme på 1,5 m som et åbent område, der nærmest har karakter af, at parterne har kunnet færdes frem og tilbage mellem ejendommene. Som man gør mellem gode naboer. Der er ikke nogen af parterne, der har vundet ejendomshævd, men der er samtidig ingen tvivl om, at der er vundet hævd fra naboens side (sagsøger)

til at færdes langs sit hus.' (egne understregninger og egen indsættelser i parentes)

Sagsøgers færdsel langs sit hus fordrer, at sagsøger færdes på den 1,5 meter brede bræmme.

Derudover blev det fastlagt af landinspektør, at sagsøger ikke havde vundet ejendomshævd som ellers påstået ved skelforretningen. Skellet blev herefter fastlagt iht. det matrikulære skel.

Den 25. april 2016 udtog sagsøger stævning med påstand om, at sagsøger havde en eksklusiv brugsret på den 1,5 meter brede bræmme, samt at omkostningerne til skelforretningen skulle afholdes delvist af sagsøgte.

Ved dom af den 30. september 2020 blev det slået fast, at sagsøger ikke havde den eksklusive brugsret til sagsøgtes 1,5 meter brede bræmme, som ellers påstået. Dom af 30. september 2020 vedlægges som bilag 6.

Følgelig står tilbage, at sagsøger alene har en hævdvunden ret til at færdes på den 1,5 meter brede bræmme, og retten hertil er ikke eksklusiv.

I ultimo december 2020 valgte sagsøgte at opsætte et 5 meter bredt og 1,8 meter højt stålhegn tværs af den 1,5 meter brede bræmme. Af det opsatte hegn hindrer 1,5 meter af hegnet grænsende op til sagsøgers ejendom, sagsøgers mulighed for at færdes på den 1,5 meter brede bræmme.

Billeder af det omtvistede areal med stålhegn fra år 2021 vedlægges som bilag 7. Stålhegnet hindrer fuldstændig sagsøgers adgang til at færdes på den 1,5 meter brede bræmme langs deres hus samt hindrer tilgang til 5 meter langs deres husfacade.

Som følge af det opsatte hegn rekvirerede sagsøger hegnssyn.

Hegnssynet nægtede at tage stilling til, hvorvidt et rejst hegn var i strid med en hævdvunden ret og henviste til et civilt søgsmål herom. Hegnssynet fandt, at det af sagsøgte opsatte stålhegn, var at betragte som et fælleshegn. Hegnssynets protokol vedlægges som bilag 8.

Ved skrivelse af 28. juni 2021 anmodede undertegnede på vegne af sagsøger sagsøgte om, at sagsøgte ned tog det opsatte stålhegn, således at sagsøger igen kan gøre brug af den hævdvundne ret til færdsel.

Undertegnede skrevelse af 28. juni 2021 til sagsøgte vedlægges som bilag 9.

Sagsøgte responderede ved mail af den 6. juli 2021 og gjorde gældende, at hegnet var berettiget opsat.

Sagsøgtes mail af 6. juli 2021 vedlægges som bilag 10.

Det er for sagsøger vigtigt at fastholde retten til færdsel på den 1,5 meter brede bræmme, da retten til færdsel på denne har afgørende betydning for sagsøger og eventuelle nye ejere af sagsøger ejendom. Den hævdvundne ret giver muligheden for sagsøger til at få adgang til at foretage behørig besigtigelse og vedligeholdelse af sagsøgers ejendom, herunder bindings og murværk, ... vinduer i facaden, herunder vinduespolering, adgang i tilfælde af brand samt vedligeholdelse af ...tag.

Med henvisning til bilag 5 fremgår det, at sagsøgers adgang til at besigtige deres facade fuldstændig hindres som følge af det opsatte hegn.

På baggrund af ovenstående er sagsøgers eneste mulighed for at kunne udnytte deres hævdvundne ret til færdsel på den 1,5 meter brede bræmme, at sagsøger udtager nærværende stævning mod sagsøgte med den af sagsøger nedlagte påstand. Følgelig er nærværende stævning nødvendig.

...

Retten begrundelse og resultat

Efter de foreliggende oplysninger finder retten ikke fuldt tilstrækkeligt grundlag for at anse nærværende sag for at angå de samme juridiske spørgsmål som blev afgjort ved Retten i ... upåankede dom af 30. september 2020. Sagsøgernes påstande afvises derfor ikke af denne grund.

Det følger af hegnslovens § 43, stk. 1, og stk. 2, blandt andet at såfremt parterne ikke har indgået anden aftale kan sager, der er omfattet af loven ikke indbringes for domstolene, før hegnssynet har truffet afgørelse. Det følger endvidere af bestemmelsen, at Hegnssynets afgørelse af hver af

parterne kan indbringes for domstolene senest 4 uger efter, at afgørelsen er meddelt den pågældende, dog således, at retten undtagelsesvis kan tillade, at sagen indbringes efter udløbet af fristen, når ansøgning herom indgives senest 6 måneder efter, at afgørelsen er meddelt den pågældende.

Ved Hegnssynets kendelse af 8. april 2021, blev taget stilling til det af sagsøgte opsatte hegn på det omtvistede areal. Uanset de af sagsøgerne under sagen nedlagte påstande, der ikke alene angår det af Hegnssynet vurderede hegn, finder retten efter det oplyste om parternes hidtidige tvister, sagernes forløb og den nære sammenhæng med Hegnssynets kendelse af 8. april 2021, at den nu anlagte sag i realiteten angår de samme spørgsmål, som der af Hegnssynet blev truffet afgørelse om.

Da sagen ikke er indbragt for retten senest 4 uger efter, at afgørelsen af 8. april 2021 blev meddelt sagsøgerne er sagen ikke rettidigt indbragt for retten, jf. hegnslovens § 43, stk. 2. Da der endvidere ikke er anført eller oplysninger om omstændigheder, der kan begrunde, at retten undtagelsesvist bør tillade, at sagen indbringes efter fristens udløb. Sagsøgtes påstand om at sagsøgernes påstande skal afvises tages derfor til følge.

THI BESTEMMES:

De af [modparten] mod [klageren] under denne sag nedlagte påstande afvises.

Sagen udsat på parternes meddelelse til retten om, hvorvidt sagen kan berammes til hovedforhandling vedrørende den af [klageren] nedlagte selvstændige påstand om, at [modparten] tilpligtes at betale [klageren] 7.033 kr."

Af byrettens dom af 24/3 2023 fremgår bl.a.:

"Sagsøgte nedlagde endvidere en selvstændig påstand om, at sagsøgerne skulle tilpligtes at betale 7.033 kr. til sagsøgte.

...

Sagsøgte har fastholdt den selvstændigt nedlagte påstand og sagsøgerne har heroverfor påstået frifindelse.

Sagsøgtes selvstændige påstand angives at udgøre refusion af udgifter til hegnssyn.

...

Rettens begrundelse og resultat

Efter de foreliggende oplysninger og henset til sagens forløb, finder retten ikke grundlag for at anse sagsøgerne for at have afgivet en bindende proceserklæring om hel eller delvis betaling af den af sagsøgte nedlagte selvstændige påstand. Retten finder det ej heller godtgjort, at sagsøgerne på anden måde har accepteret hel eller delvis betaling af det påståede beløb.

Sagsøgtes påstand er ikke nærmere dokumenteret under sagen, og det findes efter de oplysninger der foreligger for retten ej heller godtgjort, at sagsøgerne på andet grundlag kan anse for forpligtet til at betale det påståede beløb til sagsøgte.

Sagsøgerne frifindes derfor for sagsøgtes selvstændige påstand.

Ankenævnet for Forsikring

15.

102050

Efter sagens forløb og udfald, herunder at der under sagen er afsagt kendelse om afvisning af sagsøgernes påstande, finder retten, at sagsøgerne skal betale delvise sagsomkostninger til sagsøgte, jf. retsplejelovens § 313, stk. 1.

Sagsomkostningerne fastsættes efter sagens anslåede værdi, forløb og udfald til et beløb dækning af advokatudgift med 25.000 kr. inkl. moms. Det er lagt til grund, at sagsøgte ikke er momsregistreret.

THI KENDES FOR RET:

Sagsøgerne, [modparterne] frifindes for den af sagsøgte, [klageren], nedlagte selvstændige påstand.

Inden 14 dage skal sagsøgerne til sagsøgte betale sagsomkostninger med 25.000 kr.

Sagsomkostningerne bliver forrentet efter rentelovens § 8 a."

Af Landsrettens kendelse af 14/6 2023 fremgår bl.a.:

"Kendelsen af 12. april 2022

[Modparterne] har under hovedsagen nedlagt påstand om, at [klageren] skal anerkende, at [modparterne] har en hævdvunden færdselsret på hendes grund, og at hun derfor skal nedtage en del af sit stålhegn, subsidiært at en del af stålhegnet overskrider den naboretlige tålegrænse.

Det fremgår af sagen, at der har været afholdt hegnssyn, og af hegnssynets kendelse af 8. april 2021 fremgår bl.a., at det stålhegn, der er omtalt i påstanden, er et fælleshegn, og at det skal bevares i nuværende placering.

Hegnssynet kan tage stilling til, hvorvidt et hegn er i overensstemmelse med hegnslovens regler herom, og hegnssynet kan tage stilling til spørgsmål omfattet af hegnsloven i øvrigt. En påstand om, at der er vundet hævd på retten til at færdes på et areal, der ligger bag ved hegnet, og om et hegn med henvisning hertil helt eller delvist skal nedtages, kan ikke afgøres af hegnssynet, ligesom naborettens almindelige regler heller ikke finder anvendelse under hegnssynets behandling af hegnssager.

Det forhold, at der ikke er anlagt sag inden for fire uger fra hegnssynets afslutning, er derfor ikke til hinder for, at der anlægges sag om, hvorvidt hegnet strider mod en hævdvunden færdselsret, eller at hegnet overskrider den naboretlige tålegrænse og dermed strider mod almindelige naboretlige regler.

Sagen hjemvises derfor til realitetsbehandling af disse spørgsmål.

Omkostningsafgørelsen af 24. marts 2023

Da sagen således ikke er endeligt afgjort, ophæves afgørelsen om omkostninger, og sagen hjemvises med henblik på, at retten træffer afgørelse om omkostninger, når retten i øvrigt afgør sagen.

Efter kæresagens udfald skal [klageren] i sagsomkostninger for landsretten betale 1.250 kr. til [modparterne] til dækning af udgifter til advokatbistand inkl. moms.

Ankenævnet for Forsikring

16.

102050

THI BESTEMMES:

Byrettens kendelse af 12. april 2022 og omkostningsafgørelse af 24. marts 2023 ophæves, og sagen hjemvises til realitetsbehandling for så vidt angår de af [modparterne] nedlagte påstande.

I sagsomkostninger for landsretten skal [klageren] inden 14 dage betale 1.250 kr. til [modparterne]. Beløbet forrentes efter rentelovens § 8 a.

Kæreafgifterne skal betales tilbage.

Sagerne sluttet."

Af byrettens dom af 9/2 2024 fremgår bl.a.:

"Sagens baggrund og parternes påstande

Retten har modtaget sagen den 10. august 2021.

Sagen drejer sig principalt om, hvorvidt sagsøgerne har en hævdvunden færdselsret i skel langs parternes ejendomme.

[Modparterne] har nedlagt følgende påstand:

Sagsøgte skal tilpligtes at anerkende, at de til enhver tid værende ejere af ..., aktuelt sagsøgerne, har en hævdvunden færdselsret i skel på en 1,5 meter, subsidiært 1,0 meter, bred bræmme på matrikel nr. [1] ..., langs målepunkterne ... ved den nordøstlige facade på sagsøgers ejendom med matrikel nr. [2], jf. landinspektørens måleblad fra januar 2016, med pligt for sagsøgte til inden en af retten fastsat frist at nedtage mindst 1,5 meter af det af sagsøgte opsatte stålhegn, således at sagsøgerne til enhver tid kan udøve denne færdselsret, som sagsøgte herefter ikke er berettiget til at hindre.

Subsidiært skal sagsøgte tilpligtes at anerkende, at 1,5 meter, subsidiært 1,00 m, af det af sagsøgte opsatte stålhegn overskrider den naboretlige tålegrænse med pligt for sagsøgte til inden en af retten fastsat frist at nedtage 1,5 meter, subsidiært 1,00 meter, af hegnet.

Mere subsidiært skal sagsøgte tilpligtes at anerkende, at 1,5 meter, subsidiært 1,00 m, af det af sagsøgte opsatte stålhegn overskrider den naboretlige tålegrænse med pligt for sagsøgte til at betale erstatning til sagsøgerne for denne konkrete og væsentlige naboretlige ulempe med skønsmæssigt 100.000,00 kr. med tillæg af procesrente fra sagens anlæg.

[Klageren] har nedlagt påstand om frifindelse

...

Rettenes begrundelse og resultat

Der er enighed om skellets nuværende beliggenhed langs husmuren fra skelmærke ...

Retten finder det efter forklaringen afgivet af [klageren] bevist, at lågen i skellet blev opsat i henhold til aftale med daværende ejer af ... i 2000/2001. Det må på baggrund af forklaringerne lægges til grund, at der forud for opsætningen af lågen alene var adgang til husmuren lang skellet gennem sagsøgtes carport og have, idet det efter [klagerens] og vidnet ... forklaringer lægges til grund, at der tidligere var et trådhegn eller en hæk, der løb på skrå i skellet og helt hen til husmu-

ren. [Klageren] anmodede den 26. maj 2015 om skelforretning på grund af tvist om skellets beliggenhed.

Retten finder herefter ikke, at det er godtgjort, at den af ejerne af [modparternes ejendom] udøvede færdsel gennem lågen til jordstykket langs skellet ved husmuren er sket uretmæssigt i hævdstid.

Sagsøgerne har derfor ikke opnået hævd på fri og uhindret adgang til jordstykket langs skellet ved husmuren via lågen med pligt for sagsøgte til at nedtage stålhegnet.

I forhold til den naboretlig tålegrænse har sagsøgte via kommunen mulighed for at søge om adgang med henblik på f.eks. vedligehold af ejendommens facade. Hegnet er placeret i skel. Retten finder herefter ikke, at det er godtgjort, at placeringen af stålhegnet overskrider den naboretlige tålegrænse.

Retten finder endelig ikke, at sagsøgerne har dokumenteret at have lidt et erstatningsberettiget tab i forbindelse med sagsøgtes opsætning af stålhegnet.

Sagsøgte frifindes derfor for de af sagsøgerne nedlagte påstande.

Efter sagens udfald skal sagsøgerne betale sagsomkostninger til sagsøgte. Sagsomkostningerne er efter sagens værdi, omfang og forløb fastsat til dækning af advokatudgift med 45.000 kr. [Klageren] er ikke momsregistreret.

THI KENDES FOR RET:

[Klageren] frifindes.

[Modparterne] skal in solidum til [klageren] betale sagsomkostninger med 45.000 kr.

Beløbet skal betales inden 14 dage.

Sagsomkostningerne bliver forrentet efter rentelovens § 8 a."

Det fremgår af forsikringsbetingelser for husforsikring 2012:

"41.4

Forsikringen dækker med indtil 100.000 kr. Selvrisko udgør 4.000 kr. pr. instans. De anførte beløb indeksreguleres ikke."

Det fremgår af forsikringsbetingelser for retshjælpsforsikring 2008:

"§ 2. Hvilke tvister er dækket af retshjælpsforsikringen?

1. Forsikringen dækker tvister, som er opstået i privatlivet, og som efter deres art vil kunne behandles af en domstol efter retsplejelovens regler om civile sager. Forsikringen dækker også tvister af denne art, som efter parternes aftale i stedet behandles ved voldgift.
2. Ved tvister forstås konkrete aktuelle konflikter, som med rimelighed kan danne grundlag for et civilretligt søgsmål.

...

§ 8. Erstatning og selvrisiko

...

2. Selskabets erstatningspligt er for én forsikringsbegivenhed begrænset til det maksimumbeløb, som er fastsat i den individuelle hovedpolice eller i de individuelle forsikringsvilkår. Størrelsen af eventuel selvrisiko fremgår ligeledes af den individuelle hovedpolice eller af de individuelle forsikringsvilkår. Hvis sagen appelleres, gælder ovennævnte maksimumbeløb for den samlede behandling. Omkostningerne erstattes særskilt for hver instans med fradrag af eventuel selvrisiko, herunder minimumselvrisiko for hver instans. Der beregnes ikke selvrisiko, hvis de økonomiske betingelser for at få fri proces er opfyldt.
3. Fører flere sikrede – i samme eller flere selskaber – sager, som har fælles oprindelse og opfylder betingelserne i retsplejelovens kapitel 23 om kumulation, gælder bestemmelserne om maksimumdækning og om selvrisiko for hver enkelt af de sikrede, se dog stk. 5 og 6. For sikrede deltagere i gruppesøgsmål, hvor tilmeldingsmodellen anvendes, gælder samme regler som for kumulerede sager.
4. Har tvistens afgørelse virkning for andre end de implicerede sikrede parter, fordeles omkostningerne på alle retligt interesserede, se i øvrigt stk. 5.
5. Er antallet af sikrede i de i stk. 3 og 4 nævnte tilfælde mere end 5, begrænses den samlede erstatning til et beløb svarende til det største maksimumbeløb ganget med 5. Selvrisiko beregnes ud fra den laveste af eventuelt anvendte procentsatser, men udgør dog altid mindst det laveste selvrisiko- eller minimumselvrisikobeløb ganget med 5.
Hvis sagen appelleres, gælder den i første punktum fastsatte maksimumdækning for den samlede behandling. Omkostningerne erstattes særskilt for hver instans med fradrag af selvrisiko, herunder minimumselvrisiko, for hver instans.
Omkostningerne fordeles på alle retligt interesserede, jf. stk. 4. Erstatning henholdsvis selvrisiko fordeles ligeligt blandt de sikrede. Disse regler gælder også for tvister, som slutes uden retligt, og for tvister, der behandles i udlandet.
6. En tvist, hvor flere, der er sikret ved samme police, står på samme side, betragtes som én forsikringsbegivenhed. Det samme gælder en tvist mellem sikrede og flere modparter, hvis påstande støttes på væsentligt samme faktiske kendsgerninger.

...

§ 10. Forsikringsperioden

Forsikringen dækker kun omkostninger ved tvister, hvor søgsmålsgrunden er opstået samtidig med eller efter hovedpolicens ikrafttræden. Det er tillige en betingelse, at søgsmålsgrunden er opstået inden forsikringens ophør."

Det fremgår af forsikringsbetingelser for retshjælpforsikring 2016:

"4. Dækningsperiode

Forsikringen dækker omkostninger ved tvister, hvor søgsmålsgrunden indtræder i perioden fra forsikringens ikrafttræden og indtil dennes ophør. Søgsmålsgrunden anses for indtrådt på tidspunktet for den væsentligste årsag til tvisten.

...

8.3 Dækningssum

Selskabets erstatningspligt er for én forsikringsbegivenhed begrænset til det maksimumbeløb, som er fastsat i den individuelle police eller i forsikringsvilkårene. Dækningssum ved kumulerede sager og gruppesøgsmål - se punkt 8.4. En tvist, hvor flere, der er sikret ved samme police, står på

Ankenævnet *for* Forsikring

19.

102050

samme side, betragtes som én forsikringsbegivenhed. Det samme gælder en tvist mellem sikrede og flere modparter, hvis påstande støttes på væsentligt samme faktiske kendsgerninger."

Ankenævnet for Forsikring

20.

102050

Nævnet udtaler:

Klageren anmodede i 2015 om skelforretning til fastlæggelse af skellet mellem klagerens og modparternes ejendom. I 2016 stævnedes modparterne klageren. Sagen angik, hvorvidt modparterne havde en eksklusiv brugsret til et omtvistet areal indtil 1,5 meter øst for det ved landinspektøren fastlagte skel og fordelingen af omkostningerne til skelforretningen. Retten fandt, at modparterne ikke havde bevist, at de havde en eksklusiv brugsret til det omtvistede areal, og at omkostningerne ved skelforretningen skulle deles med halvdelen til hver part. Selskabet ydede retshjælpsdækning til skelforretningen og retssagen med forsikringens dækningsmaksimum på 100.000 kr.

Den 10/8 2021 blev klageren stævnet af modparterne med påstand om, at klageren skulle anerkende, at de til enhver tid værende ejere af modparternes ejendom havde en hævdvunden færdselsret i skel på en 1,5 meter bred bræmme med pligt for klageren til at nedtage mindst 1,5 meter af det af klageren opsatte stålhegn. Subsidiært skulle klageren tilpligtes at anerkende, at 1,5 meter af stålhegnet overskred den naboretlige tålegrænse med pligt for klageren til at nedtage 1,5 meter af hegnet. Mere subsidiært med pligt for klageren til at betale erstatning til modparterne for denne konkrete og væsentlige naboretlige ulempe. Klageren påstod sagen afvist, subsidiært frifindelse. Klageren nedlagde en selvstændig påstand om, at modparterne skulle betale 7.033 kr. til klageren for refusion af udgifter til hegnssyn. Retten udskilte afvisningspåstanden til særskilt afgørelse. Ved kendelse af 12/4 2022 afviste retten de af modparterne nedlagte påstande om hævdvunden færdselsret og den naboretlige tålegrænse. Ved dom af 24/3 2023 blev modparterne frifundet for den af klageren nedlagte selvstændige påstand. Modparterne blev pålagt at betale sagsomkostninger til klageren. Landsretten ophævede kendelse af 12/4 2022 og omkostningsafgørelse af 24/3 2023 og hjemviste sagen til realitetsbehandling for så vidt angår modparternes påstande. Retten frifandt den 9/2 2024 klageren. Selskabet betragtede sagen som en fortsættelse af den tidligere sag, hvorfor der gjaldt en samlet dækningssum på 100.000 kr., som var nået.

Ankenævnet for Forsikring

21.

102050

Klageren ønsker, at de to retssager ikke udgør samme sag, og at der som konsekvens heraf gælder to gange dækningsmaksimum. Klageren ønsker, at selskabet skal dække i forhold til det dækningsmaksimum, der var gældende pr. domsafsigelsesdatoen.

Klageren har anført, at de to retssager vedrører forskellige områder. I afgørelsen af 12/4 2022 er det lagt til grund, at der ikke findes fuldt tilstrækkeligt grundlag for at anse sagen for at angå de samme juridiske spørgsmål, som har været afgjort tidligere. Skelforretningen og den følgende retssag drejede sig om ejendomsretten til jorden, hvorimod den seneste sag drejede sig om brugsretten til jorden. Der er tale om 2 forskellige juridiske problemstillinger, som er afgjort ud fra forskellige lovgrundlag. Klageren har anført, selskabets dækningsmaksimum er hævet flere gange i den periode, sagen har verseret. Selskabets beløbsgrænse var umiddelbart før gennemførelsen af retssagen i 2024 på 225.000 kr. Da sagen blev rejst i 2021, var dækningsmaksimum på 203.000 kr.

Selskabet har anført, at klageren alene har krav på én dækningssum. Skelsagen og de efterfølgende retssager angår samme faktiske og retslige forhold i retshjælpsforsikringens forstand – nemlig parternes adgang og råderet til et nærmere defineret jordstykke. Af den grund har sagerne en sådan sammenhæng, at de skal betragtes som én forsikringsbegivenhed. Selskabet har anført, at søgsmålsgrundens opståen skal fastsættes til tidspunktet for parternes uenighed om jordstykket, som opstod i 2014, hvorfor klageren ikke er berettiget til en højere dækningssum.

Det fremgår af byrettens dom af 30/9 2020, at "Sagsøgerne, [modparterne], har før hovedforhandlingen hævet sagen for så vidt angår påstanden om placeringen af skellet mellem parternes ejendomme. Retten lægger herefter til grund, at det omtvistede areal ligger på de sagsøgte ... og [klagerens] ejendom. Sagsøgerne, [modparterne], har ikke ved forklaringerne i retten eller ved de fremlagte dokumenter bevist, at de har en eksklusiv brugsret til det omtvistede areal indtil 1,5 meter øst for det ved landinspektør ... fastlagte skel. Sagsøgerne har under hovedforhandlingen oplyst, at påstanden ikke støttes på synspunkter om hævde. Selv om sagsøgerne måtte have støttet påstanden på dette synspunkt, bemærker retten, at det på baggrund af for-

klaringerne sammenholdt med sagens øvrige oplysninger må lægges til grund, at ejerne af ejendommen beliggende [klagerens ejendom] har rådet over arealet i den omtvistede periode. Allerede af den grund ville der ikke være grundlag for at tilkende sagsøgerne ejendomshævd over det omtvistede areal. De sagsøgte ... og [klageren] frifindes derfor for den af sagsøgerne [modparterne] nedlagte anerkendelsespåstand. Retten har herefter ikke fundet grundlag til at tage stilling til de sagsøgtes afvisningspåstande, som blev fremsat under hovedforhandlingen og med protest fra sagsøgerne. De sagsøgte ... og [klageren] eller deres retshjælpsforsikring har afholdt udgift på 119.950 kr. til skelforretningen. Da der er anlagt retssag, træffer retten afgørelse om disse omkostninger, jf. udstykningsloven § 39, stk. 1, jf. § 36, stk. 2, nr. 2. Uanset at de sagsøgte i skelforretningen fik medhold, finder retten, at omkostningerne ved skelforretningen skal deles med halvdelen til hver part, idet det var i begge parter interesse at få konstateret ejendomsgrænsens rette beliggenhed, og idet ejendomsgrænsens rette beliggenhed, således om sagen er oplyst har været uklar angiveligt som følge af tidligere landinspektørs fejl i forbindelse med udstykning fra de sagsøgtes ejendom. Det er uden betydning, at de sagsøgte måtte have retshjælpsdækning".

Det fremgår af byrettens kendelse af 12/4 2022, at "Efter de foreliggende oplysninger finder retten ikke fuldt tilstrækkeligt grundlag for at anse nærværende sag for at angå de samme juridiske spørgsmål som blev afgjort ved Retten i ... upåankede dom af 30. september 2020. Sagsøgernes påstande afvises derfor ikke af denne grund".

Det fremgår af byrettens dom af 9/2 2024, at "Der er enighed om skellets nuværende beliggenhed langs husmuren fra skelmærke ... Retten finder det efter forklaringen afgivet af [klageren] bevist, at lågen i skellet blev opsat i henhold til aftale med daværende ejer af ... i 2000/2001. Det må på baggrund af forklaringerne lægges til grund, at der forud for opsætningen af lågen alene var adgang til husmuren lang skellet gennem sagsøgtes carport og have, idet det efter [klagerens] og vidnet ... forklaringer lægges til grund, at der tidligere var et trådhegn eller en hæk, der løb på skrå i skellet og helt hen til husmuren. [Klageren] anmodede den 26. maj 2015 om skelforretning på grund af tvist om skellets beliggenhed. Retten finder herefter ikke, at det

Ankenævnet for Forsikring

23.

102050

er godtgjort, at den af ejerne af [modparternes ejendom] udøvede færdsel gennem lågen til jordstykket langs skellet ved husmuren er sket uretmæssigt i hævdstid. Sagsøgerne har derfor ikke opnået hævd på fri og uhindret adgang til jordstykket langs skellet ved husmuren via lågen med pligt for sagsøgte til at nedtage stålhegnet. I forhold til den naboretlig tålegrænse har sagsøgte via kommunen mulighed for at søge om adgang med henblik på f.eks. vedligehold af ejendommens facade. Hegnet er placeret i skel. Retten finder herefter ikke, at det er godtgjort, at placeringen af stålhegnet overskrider den naboretlige tålegrænse. Retten finder endelig ikke, at sagsøgerne har dokumenteret at have lidt et erstatningsberettiget tab i forbindelse med sagsøgtes opsætning af stålhegnet. Sagsøgte frifindes derfor for de af sagsøgerne nedlagte påstande".

Efter en gennemgang af sagen finder nævnet, at der ikke er en sådan sammenhæng mellem de to sager anlagt i henholdsvis 2016 og 2021, at sagerne udgør én forsikringsbegivenhed. Selskabet skal derfor dække retshjælp til 2 sager.

Nævnet finder, at søgsmålsgrunden for sagen anlagt i 2016 opstod på tidspunktet for parternes uenighed om jordstykket i 2014. Dækningsmaksimum for denne sag er derfor 100.000 kr. Nævnet finder, at søgsmålsgrunden for sagen anlagt i 2021 opstod, da klageren i december 2020 opsatte stålhegnet. Dækningsmaksimum for denne sag er derfor det beløb, der var gældende i december 2020.

Nævnet har blandt andet lagt vægt på, at påstandene i 2021-sagen ikke bygger på væsentligt samme faktiske og retlige grundlag som 2016-sagen, der navnlig angik, om modparterne havde en eksklusiv brugsret. 2021-sagen angik navnlig, om modparten havde vundet hævdret, og om klageren havde pligt til at nedtage det stålhegn, som klageren opsatte i 2020.

Nævnet har også lagt vægt på, at retten i kendelse af 12/4 2022 fandt, at der ikke er "fuldt tilstrækkeligt grundlag for at anse nærværende sag for at angå de samme juridiske spørgsmål som blev afgjort ved Retten i ... upåankede dom af 30. september 2020".

Ankenævnet for Forsikring

24.

102050

Det forhold, at sagerne angår samme parter og vedrører tvistigheder med relation til samme ejendom eller det, som selskabet i øvrigt har anført, kan ikke føre til andet resultat.

Som følge heraf

b e s t e m m e s :

Selskabet, Gjensidige Forsikring, skal yde selvstændig retshjælpsdækning til sagen anlagt i 2021. Dækningsmaksimummet er det beløb, der var gældende i december 2020. Erstatningen skal forrentes efter forsikringsaftalelovens § 24.

Klagegebyret tilbagebetales.

Peter Thønnings